TORAH OHR • PARSHAS CHAYEI SARAH • MAAMAR 1

# יגלה לן טעמיה כו׳

## Le sujet du champ de Makhpéla

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE
likuteitorah.com/fr/torah-ohr/chayei-sarah/1/

1 (ענין שדה המכפלה)

(Le sujet du champ de Machpelah.)

2 יגלה לן טעמיה כו'. הנה מילוי ה' היא בה' אחרת והיא בחי' כפילא כנודע מענין מערת המכפלה שהיא ה' אחרונה דשם ב"ן [שם ב"ן] כו'.

« Qu'Il nous en révèle les raisons », etc. Or, l'épellation de la lettre hé comporte un autre hé, et c'est l'aspect de la kefila (du dédoublement), comme on le sait à propos de la grotte de Makhpéla, qui est le hé final du Nom Ban, etc.

והענין יובן בהקדים להבין ענין האכילה כי הנה עיקר האכילה להיות כי מן המאכל נעשה

La question se comprendra si l'on commence par expliquer ce qu'est l'alimentation. En effet, l'essentiel de l'alimentation est que la nourriture se transforme en

חלב ודם והדם הוא הנפש וחיות האדם שמקבל הכבד הדם מן המאכל ושולח ללב ולמוח דתלת שליטין אינון בעלמא כבדא ולבא ומוחא כו'.

graisse et en sang ; et « le sang est l'âme », c'est-à-dire la force vitale de l'être humain, car le foie reçoit le sang de la nourriture et l'envoie au cœur et au cerveau, puisque « trois gouvernent dans le monde : le foie, le cœur et le cerveau », etc.

3 ועי"ז מתעלה המאכל שנעשה ממנו לב ומוח האדם ועי"ז מתחזק לבו ומוחו בעבודת ה' שבלבו בהתלהבו' כרשפי אש שנעשה בכח האכילה שבלא אכילה הי' [היה] מתחלש כו'.

Et par cela, l'aliment est élevé, puisque le cœur et le cerveau de l'homme sont faits à partir de lui ; et par cela, son cœur et son cerveau sont fortifiés dans le service de D.ieu : dans son cœur, avec une ferveur semblable à des flammes de feu, qui vient de la force de l'alimentation, car sans manger, il s'affaiblirait, etc.

וגם מוחו נעשה חזק להתבונן בגדולת ה' כו' וזהו ענין בירור שמן המאכל נעשה אדם.

Son cerveau aussi devient fort pour méditer sur la grandeur de D.ieu, etc. Et c'est là le processus de raffinement (birour) : de l'aliment est fait un homme.

אך כ"ז [כל זה] הוא בימות החול אבל בשבת בורר אסור אלא האכילה היא יותר עליונה בבחי' המשכה מלמעלה וקראת לשבת ענג. אז תתענג על הוי"ה.

Mais tout cela concerne les jours de semaine. Le Chabbat, en revanche, le tri (borer) est interdit ; l'alimentation est plutôt d'un ordre supérieur, sous la forme d'un influx qui descend d'en haut : « Tu appelleras le Chabbat un délice » ; « Alors tu trouveras ton délice en Havaya. »

כי הנה כתיב אחור וקדם צרתני אחור למע"ב [למעשה בראשית] כו' שהמאכל כמו שהוא למטה בירידתו בשבה"כ [בשבירת הכלים]

Car il est écrit : « Tu m'as formé par-derrière et par-devant » : « par-derrière » [désigne le fait d'être dernier] dans l'œuvre de la Création, etc. ; car, quant à l'aliment tel qu'il se trouve en bas, dans sa descente à travers le brisement des réceptacles,

הנה האדם הוא בבחי' קדם שהמאכל הוא מתברר ע"י האדם אבל בשרשו למעלה הוא מעולם התהו לפני מלך מלך לבנ"י [לבני ישראל] אלא שאח"כ וימלך וימת.

l'homme se trouve dans la position de « devant », car l'aliment est raffiné par l'homme ; mais, dans sa racine en haut, il provient du Monde de Tohu, « avant qu'un roi régnât sur les enfants d'Israël », sauf qu'ensuite, « il régna et mourut ».

4 וימת וימלך כו'. אך מ"מ נראה ששרשו יותר גבוה מהאדם שהרי המאכל הוא המחי' [המחיה] את האדם.

« Et il mourut, et un autre régna », etc. Pourtant, il est évident que sa racine est plus élevée que l'homme, car c'est la nourriture qui donne la vie à l'homme.

והאדם הוא מקבל החיות מן המאכל לפי שהוא בבחי' אחור למע"ב [למעשה בראשית] כו' ובשבת שהוא זמן עליית העולמות מתעלה המאכל

L'homme reçoit sa force vitale de la nourriture parce qu'il occupe la position de « l'arrière » [le dernier] dans l'œuvre de la Création, etc. Le Chabbat, qui est le moment de l'élévation des mondes, la nourriture s'élève elle aussi

כמו שהוא בשרשו ונמשך ממנו חיות להנפש מלמעלה למטה ע"י י"ב לחמים כו' וזהו ענין צדיק אוכל לשובע נפשו כי יש ב' אכילות הא' הוא לשובע נפשו.

telle qu'elle se trouve dans sa racine, et une force vitale en est attirée vers l'âme, d'en haut vers le bas, par l'intermédiaire des douze pains, etc. C'est là le sens de « Le juste mange pour rassasier son âme » ; car il existe deux façons de manger : la première consiste à « rassasier son âme »,

5 והבי הוא ובטן רשעים תחסר. לשובע נפשו הוא חיות הנפש הבאה מלמעלה. ובטן רשעים כו' היינו

et le second est : « mais le ventre des méchants sera privé ». « Pour rassasier son âme » désigne la force vitale de l'âme qui vient d'en haut. « Mais le ventre des méchants », etc., signifie

כי רשעים הם החיצונים וע"י האכילה מבררים מהם חיל בלע ויקיאנו כי בכל מאכל יש תאוה שהוא שרש הקליפה

que les « méchants » sont les forces extérieures et que, par l'alimentation, [ce qu'ils détiennent] en est extrait par épuration : « Il a englouti des richesses et les vomira. » Car tout aliment contient un désir, qui est la racine de la kelipa (l'écorce) ;

וע"י שנכלל בגוף האדם ונעשה ממנו דם הנשלח ללב ומוח מתהפך לטוב בקדושה ע"י חיזוק הלב ומוח בעבודת ה' וע"ז לוקח ממנו החיות שבזלעו"ז [שבזה לעומת זה] וזהו ובטן רשעים תחסר שנחסר החיות שבלעו. ומבטנו יורישנו אל.

et, lorsque l'aliment est absorbé par le corps de la personne et devient du sang qui est envoyé au cœur et au cerveau, il se transforme en bien, en sainteté, par le renforcement du cœur et du cerveau dans le service de D.ieu. Ainsi, la force vitale qui se trouve dans le côté opposé (« l'un opposé à l'autre ») lui est retirée. C'est là le sens de « mais le ventre des méchants sera privé » : la force vitale qu'il a engloutie lui manque. « D.ieu la chassera de son ventre. »

6 והנה האכילה שבחול שהיא בבחי' בירור הוא להיות ובטן רשעים תחסר. אבל האכילה שבשבת היא המשכה מלמעלה לשובע נפשו מחמת המאכל כמו שהוא בשרשו למעלה קודם שנפל בשבה"כ [בשבירת הכלים] שאין בו בירור.

Or, l'alimentation en semaine, qui relève du raffinement, a pour but que «le ventre des méchants reste dans le manque». Mais l'alimentation de Chabbat est un influx d'en haut, «pour rassasier son âme», grâce à l'aliment tel qu'il se trouve dans sa racine supérieure, avant qu'il ne soit tombé lors de la brisure des réceptacles, où il n'y a aucun raffinement.

7 וכמ"ש בזוהר פרש שבתכם לא קאמר שמה שנעשה מלמטה למעלה ע"י בירור כמו בימות החול יש בו פרש שהוא פסולת שהמובחר שולח ללב ולמוח והפסולת יורד למטה בקרביים ובני מעיים כו' וזהו הבירור

Et comme il est dit dans le Zohar : « le fumier de vos Chabbatot » n'est pas dit. Car ce qui s'accomplit de bas en haut par le raffinement, comme pendant les jours de semaine, comporte du « fumier », c'est-à-dire des déchets : la partie la plus fine est envoyée au cœur et au cerveau, tandis que les déchets descendent dans les entrailles et les intestins, etc. ; et c'est là le raffinement.

אבל בשבת שהוא נעשה מלמעלה למטה אין בו פסולת כלל כי הפסולת הוא מעה"ד [מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] ולמטה נעשה טו"ר [טוב ורע] בכל הבחי' ע"י אכילת אדה"ר [אדם הראשון] מעה"ד [מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע]

Mais le Chabbat, où cela s'accomplit de haut en bas, ne comporte absolument aucun déchet ; car les déchets proviennent de l'Arbre de la connaissance du bien et du mal, et c'est en bas que le bien et le mal sont apparus à tous les niveaux, à la suite de la consommation par Adam de l'Arbre de la connaissance du bien et du mal.

וגם בכל אדם יש תערובת טו"ר [טוב ורע] כו' רק שאינו שוה בכל נפש יש שטוב שלו מרובה כו'

De même, chaque personne comporte un mélange de bien et de mal, etc. ; toutefois, ce mélange n'est pas le même dans chaque âme : chez certains, le bien est plus abondant, etc.,

וכן יש שטוב שלו הוא בבחי' זו כו' אבל בשבת אז תתענג על ה' למעלה מעה"ד [מעץ הדעת] ולא יגורך רע כלל.

et, de même, chez certains, leur bien se situe à tel niveau, etc. Mais le Chabbat, « alors tu trouveras ton délice dans le Nom Havaya », au-dessus de l'Arbre de la connaissance, et « le mal ne séjournera absolument pas auprès de Toi ».

רק ביו"ט [ביום טוב] כתיב פרש חגיכם לפי שביו"ט [שביום טוב] יש בו קצת בירור שהרי הותרה בו מלאכת אוכל נפש כאפיה ובישול כו'

Ce n'est que des fêtes qu'il est écrit : « le fumier de vos fêtes », car, lors d'une fête, il y a un certain raffinement, puisque les travaux de préparation des aliments y sont permis, comme la cuisson au four et la cuisson, etc.

ואינו אסור רק קצירה וזריעה וחרישה כו' ולפי שהותרו קצת מלאכות באוכל נפש יש בו בירור ושייך פסולת והתקון הוא למחדי למסכני.

Seuls la moisson, les semailles et le labour, etc., sont interdits. Et puisque certains travaux de préparation des aliments sont permis, il y a un raffinement lors de la fête, et les déchets s'y appliquent. Le remède consiste à « réjouir les pauvres ».

כי שעת שמחה היא לשמח את הכל וכמ"ש ושמחת בחגך אתה והלוי והגר כו' לפי שהשמחה היא בחי' המתקת הדינין וצריך לשמח את כולם שיהיו כולם נכללים בבחי' שמחה.

Car un temps de joie est [un temps] où l'on doit réjouir tout le monde, comme il est écrit : « Tu te réjouiras lors de ta fête, toi… ainsi que le Lévite et l'étranger », etc. ; car la joie est le niveau de l'adoucissement des jugements, et l'on doit réjouir tout le monde, afin que tous soient inclus dans le niveau de la joie.

8 וכנודע ממי שהוא בשעת שמחה שאז רוצה שיהיו כולם שמחים שבזה נמתק הדין מאחר שמשוה את כולם.

Comme on le sait au sujet de celui qui est dans un moment de joie : il souhaite alors que tous soient joyeux ; ainsi, le jugement est adouci, puisqu'il met tout le monde sur un pied d'égalité.

אבל מאן דלא יהיב למסכני כו' אין הדין נמתק ונשאר הפרש ולכן העונש הוא מדה כנגד מדה שנותנין לו הפרש כי הוא גרם שישאר פסולת הפרש בעבור שלא המתיק הדין.

Mais [dans le cas de] « celui qui ne donne pas aux pauvres », etc., le jugement n'est pas adouci et le « fumier » demeure. C'est pourquoi la punition est mesure pour mesure : on lui donne le « fumier », car il a fait en sorte que le déchet, le « fumier », demeure, puisqu'il n'a pas adouci le jugement.

וזהו ביו"ט [ביום טוב] אבל בשבת אע"ג [אף על גב] דלא יהיב למסכני אין עונשו רב כי בשבת אין פרש כלל לפי שהוא רק בחי' המשכה שמלמעלה דלא יגורך רע כלל.

Cela concerne un jour de fête. Mais, le Chabbat, même si l'on ne donne pas aux pauvres, la punition n'est pas grande, car il n'y a pas du tout de « fumier » le Chabbat : il ne s'agit que de l'aspect d'un influx qui descend d'en haut, où « aucun mal ne séjourne auprès de Toi ».

9 והנה המשכה זו היא בב' בחי' כפילא וקלישא. פי' קלישא היא המשכת יודי"ן ווי"ן שמיו"ד נעשה וי"ו שהיו"ד עצמה נמשכה ונעשית וי"ו.

Or, cette transmission s'opère selon deux modalités : kefila (double) et kelisha (fine). Explication : kelisha désigne l'épanchement des yuds et des vavs, car un vav est formé à partir d'un yud : le yud lui-même se prolonge et devient un vav.

כי לפי שהיו"ד הוא בחי' צמצום לכן יכול להיות ממנה המשכה בבחי' וי"ו מן היו"ד עצמה אבל הה' שהיא התפשטות אורך ורוחב.

Car puisque le yud est le niveau du tsimtsoum (contraction), il peut donc y avoir à partir de lui un prolongement sous la forme d'un vav, à partir du yud lui-même. Mais le hei, qui est une expansion en longueur et en largeur :

10 ואין התפשטו' [התפשטות] אורך ורוחב שלמעלה יכולה להתגלות למטה כמו שהוא למעלה בבחי' אורך ורוחב עד אין קץ כו' אלא ההמשכה היא בבחי' ה' אחרת למטה והיא בחי' המילוי של ה'

L'expansion en longueur et en largeur qui est en haut ne peut se révéler en bas telle qu'elle est en haut, selon une longueur et une largeur sans fin, etc. ; mais la transmission vers le bas se fait sous la forme d'une autre hé en bas, et c'est le niveau du remplissage de la hé,

דהיינו כח הה' שהי' [שהיה] בהעלם למעלה. כי לעולם המילוי הוא מה שבהעלם ומה שבהעלם למעלה יצא מההעלם אל הגילוי למטה.

c'est-à-dire la force de la hé qui était cachée en haut. Car le remplissage est toujours ce qui est caché, et ce qui était caché en haut est sorti de sa dissimulation pour se révéler en bas.

11 והיינו בחי' כפילי' שהיא בחי' מילוי ההי"ן כנודע מענין המכפלה. אך כ"ז [כל זה] הוא שאנו מקבלים ההשפעה ע"י י"ב לחמים בזמן הזה

C'est-à-dire le niveau de la kefila [du dédoublement], qui est le niveau de l'écriture pleine des hé, comme on le sait du sujet de la grotte de Machpelah. Mais tout cela vaut tant que nous recevons le flux d'influence par l'intermédiaire des douze pains, à l'époque actuelle ;

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] יגלה לן טעמיה דבתריסר נהמי כו' ואזי לא יהיה בחי' כפילא כו' רק הה' עצמה שלמעלה יהי' [יהיה] לה גילוי למטה ג"כ ע"י כי יגלה לן טעמיה כו' וכמ"ש ביום ההוא יהיה כו':

**mais, dans le temps à venir, « Il nous révélera les raisons des douze pains », etc., et alors il n'y aura plus le niveau de kefila, etc. ; au contraire, le hé lui-même qui est en haut sera également révélé en bas, par le fait qu'« Il nous en révélera les raisons », etc. ; comme il est écrit : « En ce jour [Havaya] sera [Un] », etc.**

**LikuteiTorah.com**
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

# À propos de cette édition

**Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.**

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

**Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com.** https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

---

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

---

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/chayei-sarah/1/

---

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak